

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 16

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Vintersædssorter
 - Sortsblandinger
- **PRÆCISION**
 - Præcisionslandbrug til efterafgrøder

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Vinterhvede

Vinterhveden er nu ved at været skredet igennem de fleste steder. De fleste har bekæmpet septoria med Balaya på fanebladet, og hvis der skal laves en afsluttende bekæmpelse, bør det gøres nu, hvis ikke det allerede er gjort. Se mere i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 15.

Hestebønner

Bekæmpelse af chokoladeplet i hestebønne skal times rigtigt. Ved 1 behandling, bør den ligge ca. 14 dage efter vækststadie 65, blomstring halvvejs. Ved 2 behandlinger, bør den første foretages i vækststadie 65, blomstring halvvejs, og den anden ca. 14 dage efter. Se mere i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 15.

Vanding

De sidste uger har givet en del nedbør, og det ser ud til, at der de fleste steder kun er et begrænset vandunderskud på ca. 10 mm. Afgrøderne befinder sig meget godt ved de relative lave temperaturer, men der skulle gerne komme noget mere sol og varme til kernefyldning.

Det er endnu for tidligt at slippe vinterbyg og vinterraps. Kommer der meget stigende temperaturer uden betydende nedbør, kan det stadig blive aktuelt at vande i vinterbyg og vinterraps en gang mere i løbet af de næste 14 dage.

Vintersædssorter

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Et sikkert udbytte er altid højt vægtet, men også andre kvaliteter vægtes, når sorten skal vælges. Vi har i det følgende samlet de udbudte sorter og resultater fra de seneste års forsøg. Er du nysgerrig på flere detaljer kan du altid selv gå på opdagelse på sortinfo.dk. Da tabellerne er store anbefaler vi, at de udskrives/åbnes på de links der ligger efter hvert

afsnit. Alle tabeller ligger desuden samlet her.

Vinterraps

Fokus ved valg af rapssort

- Et stort og stabilt udbytte af frø af standardkvalitet gennem flere års forsøg
- Passende højde ved høst
- Lav modtagelighed mod Phoma (rodhalsrød)
- Lav modtagelighed mod lys bladplet
- Tolerance overfor rapsrødsot
- God dryssefasthed (skulpeopspringsresistens)
- Pris på udsæd og behov for planteværnsindsats (vækstregulering) i vækstsæsonen

Højdespringerne på udbytte er tre sorter fra LG; LG Aviron, LG Auckland og LG Austin med forholdstal på udbytte mellem 109 og 111 for 2021. Sorterne Hodysse og PT299 der ligger på et forholdstal på 104, har det højeste olieindhold på henholdsvis 51,4 og 51,7 i 2021.

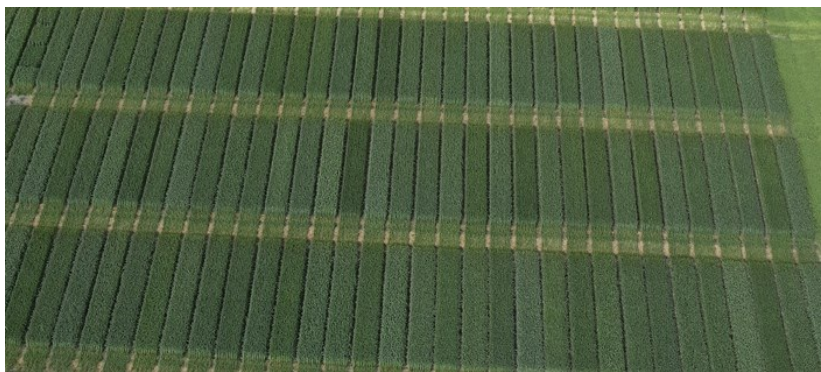
Butterfly er listens eneste linjesort, med et gennemsnitligt udbytte forholdstal på 98. Normalt opvejes det lave udbytte til dels af at linjesorter generelt er billigere i udsæd, men med de priser vi ser i markedet lige nu, er det en anden sag.

For alle sorterne gælder det, at potentialet bedst opnås, hvis såtids-anbefalingen følges.

Tabel 1 Udvalgte sorter. Følg linket nedenfor, for at se alle sorter.

Sort	Frøudbytte Forholdstal				Pct. olie i tørstof	Begyndende blomstring Dage efter LG Scorpion	Algræde- højde ved høst(cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)	Type	Lys blad- plet angreb (kar. 0 - 10)	Tolerance mod		Resistens mod skulpe- opspring	Egnet til			Forhandler
	Gns.	2021	2020	2019							Raps rødsot	Kilbræk		Tidlig såning	Middeltidlig såning	Sen såning	
Blonding	100	100	100	100	49,4	3	158	0,4	Linie	-							
LG Aviron	111	111	115	107	49,2	1	152	1,1	Hybrid	4	x		x		x	x	ATR, DLF
LG Auckland	110	109	112		50,4	1	152	1,7	Hybrid	-	x		x		x	x	VIA
LG Austin	110	110			49,7	3	147	2,4	Hybrid	-	x		x	x	x	x	DGG
Ambassador	106	106	106	105	49,6	2	142	1,8	Hybrid	5	x		x	x	x	x	DGG
Hanica	106	106			50,0	3	160	0,4	Hybrid	-	x		x	x	x	x	NBS, Hornoyd
Huangparina	106	104	109		50,4	4	155	0,8	Hybrid	5			x		x	x	DGG
ICW's Hachos	106	106			49,8	4	170	0,5	Hybrid	-	x		x		x	x	Ewers
LG Adonis	106	106			50,7	2	153	0,5	Hybrid	-	x			x	x		Ewers

Vinterhvede

Fokus ved valg af vinterhvedesort

- Et højt, stabilt udbytte
- Indhold af råprotein
- Lav sygdomsmodtagelighed

Derudover kan andre parametre også være vigtige for sortsvalget

- Egnethed til tidlig såning
- Hvedetype (brød-, industri- eller foderhvede)
- God stråstyrke

Udbyttmæssigt ligger sorterne RGT Stokes, Pondus og RGT Bairstow i top. (RGT Stokes er udsolgt i denne sæson, men indgår i en sortsblending). Af disse er kun Pondus testet i tre år. RGT Stokes er ny og RGT Bairstow er med for andet år i træk. Proteinindholdet er højest i brødhvedesorterne KWS Extase, SU Fiete og Bright. Bright er den eneste sort med ganske lidt lejesæd med karakteren 0,3 for lejesæd, mens de øvrige ligger på karakteren 0 (max er 10).

Tabel 2 Udvalgte sorter. Følg linket nedenfor, for at se alle sorter.

	Kornudbyld (t/ha)				Mereudbyld for høvsæbet	Stivelses- tæthed (t/ha)	Hektoliter- vægt (kg/hl)	Råprotein- indhold (%)	Modning- uge efter informant	Stråslængde (cm)	Lejesæd (0-10)	Fremavls- areal - C2	Modtagelighedsgruppe (0-4)				Hvæde- bladplet tilgang	N- brødhvede- forhandler
	Gems.	2021	2020	2019									Melhus	Septoria	Brunevitt	Gulvitt		
Blomstret til høst	100	100	100	100	6,3	25,7	76,7	10,9	1	84	0							
RGT Stokes	109	109			11,3	71,0	75,8	10,3	3	83	0	0	1	1	2	2	-	DLG
Pondus	105	104	107	105	10,7	71,0	76,5	10,6	5	82	0	4321	2	1	3	0	1	VIA, Evers
RGT Bairstow	105	103	107		11,7	70,9	76,1	10,3	3	83	0	1058	2	2	2	1	-	VIA, Evers, NBS og Hornslyd
Champion	104	101	107		11,8	69,7	73,7	10,2	1	77	0	9	2	2	3	1	2	DLG
Heerup	104	103	105	105	7,4	71,1	76,9	10,2	2	85	0	1818	1	2	2	2	2	DLG
Hybrid	104	104			6,0	71,1	79,8	10,8	3	95	0	-	-	-	-	-	-	ATB
KWS Coliseum	104	100	105	107	11,7	70,6	75,2	10,4	5	78	0	75	2	2	3	1	2	DLG
Bombardier	104	103	103	107	14,2	71,1	75,9	10,2	3	80	0	1066	2	2	2	1	1	DLG

Vinterbyg

Fokus ved valg af vinterbyg

- Et højt, stabilt udbytte
- Højt energiindhold til svinefoder
- Lav sygdomsmodtagelighed
- 2 eller 6-radet sort

- Hybrid eller linjesort

Udsæd af linjesorter vil ofte være billigere end hybridsorter. Hvilket betyder at et lidt lavere forholdstal for udbytte godt kan opvejes af en lavere pris på udsæden. Hybrid-sorterne er derfor mest relevante ved tidlig såning (og dermed lav udsædsmængde), men i mange tilfælde vil det medføre mere ukrudt, og problemer med græsukrudt, der er svær at bekæmpe.

Hybriderne Jettoo og SY Galileo ligger stabilt i toppen og har gjort det i flere år. Særligt SY Galileo modner tidligt og har relativ lave sygdomskarakterer. Sorterne med højeste fremavlsareal, og dermed størst udsædsmængde ligger i bunden udbyttmæssigt, og det kan derfor være en fordel at være hurtig hvis man ønsker en af sorterne med lavere fremavlsareal.

Tabel 3 Udvalgte sorter. Følg linket nedenfor, for at se alle sorter.

	Kornudbytte forholdstal				Mereværdi for svamp- bekæmpelse (kg/ha)	Hektoliter vægt (kg/ha)	Råprotein i tørstof(%)	Nedbrænd alts + hvid (0 - 10)	Modring dage efter Toreno	Stråklængde (cm)	Lejesæd (0 - 10)	Specielle egenskaber	Type af sort	Fremavls- areal C1+C2	Modtagelighedsgruppe (0-4)*				Forhandler
	Gems.	2021	2020	2019											Mekdog	Bygrust	Skoldplet	Samlet (2019 tal)	
Blanding un-bog2	100	100	100	100	6.3	69.4	11	3	1	91	0.5	2-rædet			-	-	-	-	
Jettoo	107	107	106	108	9.8	65.4	10.8	6	0	108	3.5	6-rædet	Hybrid	43	2	3	2	2	DLG
SY Midnight	106	106			7.3	64.4	10.6	3	1	108	0.5	6-rædet			-	-	-	-	Ewens, N&S, Hornslyd
SY Scoop	106	106			8.6	63.4	10.8	5	0	105	2	6-rædet	Hybrid		-	-	-	-	DLG
SY Galileo	105	105	105	108	6.8	66.1	10.8	6	0	111	2	6-rædet	Hybrid	32	1	2	2	2	VIA
SY Dakota	104	104			10.1	67.2	10.8	4	0	102	1	6-rædet	Hybrid		-	-	-	-	VIA
Toreno	104	102	102	109	5.5	65.5	11	4	15 juli	107	0.5	6-rædet	Hybrid	24	2	2	2	2	N&S, Hornslyd
Julia	103	103			8	69	11	2	0	98	0.5	6-rædet			-	-	-	-	N&S, Hornslyd
SY Kingston	103	103	104		13.9	68.2	10.8	4	2	106	4	6-rædet	Hybrid	26	1	3	2	-	Ewens

Vinterrug

Alle rugsorterne er hybrider der modner indenfor 4 dage, og med stort set samme sygdomsmodtagelighed. Udbyttet varierer fra forholdstal 98 til 105. Proteinindholdet er ofte højest i sorter med lavt udbytte, den sammenhæng ses ofte men afviger en del i 2021. KWS-sorter ligger generelt udbyttmæssigt i top, kun KWS Pulsor ligger langt nede på listen.

Tabel 4 Udvalgte sorter. Følg linket nedenfor, for at se alle sorter.

	Kornudbytte forholdstal				Mereværdi for svampbekæmpelse (kg/ha)	Hektoliter vægt (kg/ha)	Råprotein i tørstof (%)	Modring dage efter KWS Teyo	Stråklængde (cm)	Lejesæd (0 - 10)	Type af sort	Fremavlsareal C1+C2	Modtagelighedsgruppe (0-4)			Forhandler	
	Gems.	2021	2020	2019									Skoldplet	Brunst (2020 tal)	Medtrøjer		
Blanding	100	100	100	100	5.1	77.5	8.5	2	138	2.9			-	2	2	-	DLG
KWS Icar	105	103	107		5.8	76.3	8.5	0	139	4.3	Hybrid	-	2	2	-	-	DLG
KWS Receptor	105	102	108	105	7.9	77.3	8.6	3	142	4.6	Hybrid	84	2	3	2	-	DLG
KWS Rotor	105	103	107		5.3	75.6	8.4	4	137	2.9	Hybrid	-	2	2	-	-	VIA
KWS Teyo	104	103	106	104	6.9	76.9	9.1	4. aug.	143	1.8	Hybrid	436	2	2	2	-	DLG
KWS Jettoo	103	100	104	105	7.1	76.8	8.5	1	144	1.9	Hybrid	243	2	2	2	-	Ewens, N&S, Hornslyd
KWS Berado	102	100	104	103	4.2	77.6	8.5	2	132	1.4	Hybrid	357	2	2	2	-	VIA

Triticale

Triticale er en relativt lille afgrøde i Danmark, og der sker derfor ikke en masse på sortsudviklingen. Brehat er den sort der har laveste karakterer på sygdomsmodtagelighed.

Tabel 5 Triticale sorter. Følg linket nedenfor, for at se tabellen i et større format.

	Kernerudbytte forholdstal				Merudb. for svampebek (hkg/ha)	Hektoliter vægt (kg/hl)	Råprotein i tørstof (%)	Lejesæd (0 - 10)	Modning dage efter Trias	Stråklængde (cm)	Fremavlsareal C1+C2	Modtagelighedsgruppe (0-4)*				Forhandler
	Gens.	2021	2020	2019								Meldug	Septoria	Brunrust	Gulrust	
Blanding	100	100	100	100	6,3	71,8	10,9	0,8	2	115	-	-	-	-	-	
Trias	99	101	92	103	8,9	72,4	11	0,8	4. aug.	105	56	2	1	3	1	DLG
Brehat	98	98	99	98	6,2	72,8	10,7	1,3	2	114	-	2	1	1	1	VIA
Capricia	95	93	97	96	8,1	71,1	10,8	0,6	0	97	20	3	2	3	2	N&S, Hornsyld

Sortsblandinger

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Vinterbyg og Vinterhvede

SEGES har sammenlignet sortsblandinger med de fire mest solgte hvedesorter i 12 års landsforsøg. I gennemsnit var der et statistisk sikkert merudbytte på 2,1 hkg/ha.

Der tilbydes i år en række sortsblandinger af hhv. vinterbyg og vinterhvede. Især er udvalget af vinterhvede vokset og det er da også der de største fordele er. Se blandingerne i tabel 6.

Brug oversigterne over sorterens karakterer i det foregående afsnit, du vil hurtigt bemærke at det generelt er gode og højt ydende sorter der er brugt i sortsblandingerne. Sortsblandinger er attraktive alternativer til de rene sorter, hvis du dyrker foderkorn, da de giver en større dyrkningssikkerhed og lavere sygdomsmodtagelighed end sorter dyrket hver for sig.

Tabel 6 Udvalgte sortsblandinger der er til salg i markedet 2022.

Art	Navn	Sort 1	Sort 2	Sort 3	Forhandler
V. byg	Sorts bl.	Alaska	Cleopetra	KWS Tardis	DLG
V. hvede	Sorts bl.	Pondus	Informer	RGT Saki	VJA
V. hvede	Sorts bl.	Pondus	Informer	RGT Bairstow	VJA
V. hvede	Sorts bl.	Pondus	Informer	Momentum	VJA
V. hvede	Wheat Mix 221	Heerup	Kvium	Rembrandt	DLG
V. hvede	Wheat Mix Star	Heerup	Kvium	RGT Stokes	DLG
V. hvede	Sorts bl. 3068	Graham	Pondus	Informer	Ewers
V. hvede	Sorts bl.	RGT Bairstow	Pondus	Dawson	N&S, Hornsyld

Hjemmeavlet udsæd

Det er tilladt at anvende egen udsæd af kornarterne. Udsæden skal være dyrket på egen bedrift, og der må ikke handles eller byttes med naboen eller andre landmænd. Desuden skal der naturligvis betales forædlerafgift til Danske Sorts-ejere (sortsejere.dk). Det koster 50-60 kr. pr. ha, afhængigt af sorten.

Hvis du selv laver blandingerne, bør de blandes godt, men sortsblandingseffekten opnås også selvom der bliver øer i marken, hvor der kun er én sort.

PRÆCISION

Præcisionslandbrug til efterafgrøder

Hvis du bruger præcisionslandbrug som alternativ til efterafgrøder, er der krav om brug af et akkrediteret laboratorium, til bestemmelse af indholdet af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning. Det gælder fra 1. august 2022 (planperioden 2022/23). Det vil sige, at der skal bruges akkrediteret laboratorium til analyserne, hvis der tilføres husdyrgødning til vinterrapsen i efteråret 2022. Se mere i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 1

Endvidere præciserer Landbrugsstyrelsen, at der gerne må etableres MFO-, målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder på arealer, hvor der tidligere i vækstsæsonen har været udført præcisionslandbrug.